

Iránymutatások a belső modellek használatáról

Bevezetés

- 1.1. Az EBFH a 2010. november 24-i 1094/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EBFH-rendelet)¹ 16. cikkének megfelelően a felügyeleti hatóságoknak, valamint a biztosítási és a viszontbiztosítási vállalkozásoknak címzett iránymutatásokat ad ki a belső modelleknek a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló, 2009. november 25-i 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Szolvencia II)², különösen annak a végrehajtási intézkedések I. címének VI. fejezete és II. címének II. fejezete által továbbfejlesztett 112., 113., 115., 116., 120-126. és 231. cikke alkalmazása során történő használatáról³. Ezek az iránymutatások figyelembe veszik az EBFH belső modellek jóváhagyási folyamataira vonatkozó, illetve a csoportszintű belső modellekre vonatkozó közös határozat meghozatali folyamatára vonatkozó végrehajtás-technikai standardjait⁴ is.
- 1.2. Az EBFH belső modellek használatáról szóló iránymutatásainak célja útmutatást nyújtani arról, hogy a felügyeleti hatóságoknak, a biztosítóknak és a viszontbiztosítóknak mit kell mérlegelniük ahhoz, hogy a felügyeleti hatóságok jóváhagyhassák és továbbra is engedélyezhessék a szavatolótőke-szükséglet belső modell alapján történő számítását, és lehetővé tehessék a biztosítók és viszontbiztosítók számára a szavatolótőke-szükségletük belső modell alapján történő számítását a Szolvencia II-nek a végrehajtási intézkedésekben részletesebben kifejtett követelményeivel összhangban.
- 1.3. Az iránymutatások célja továbbá a belső modellek értékelésével kapcsolatos felügyeleti gyakorlat egységesítése. A csoportok belső modelljei esetében megfelelő szintű kommunikációra van szükség a kollégiumon belüli felügyeleti hatóságok, különösen a részt vevő felügyeleti hatóságok között.
- 1.4. Az iránymutatások címzettjei a Szolvencia II szerinti felügyeleti hatóságok.
- 1.5. Kifejezett, eltérő rendelkezés hiányában mindegyik iránymutatás vonatkozik:
  - valamely biztosító vagy viszontbiztosító teljes vagy részleges belső modelljének használatára, melyet a szavatolótőke-szükséglet számítására történő használatra vonatkozó határozat céljából benyújtottak, vagy aktuálisan annak számítására használnak.
  - Valamely csoport alább definiált, teljes vagy részleges belső modelljének használatára, mely modellt a szavatolótőke-szükséglet számítására történő használatra vonatkozó határozat céljából benyújtottak, vagy aktuálisan annak számítására használnak.
- 1.6. Ezeket az iránymutatásokat 2015. április 1-jétől kell alkalmazni.

¹ HL L 331., 2010.12.15., 48–83. o.

² HL L 335., 2009.12.17., 1-155. o.

³ HL L 12., 2015.01.17., 1-797. o.

⁴ <https://eiopa.europa.eu/Pages/Supervision/Insurance/draft-implementing-technical-standards-on-the-supervisory-approval-processes-for-solvency-ii.aspx>

1.7. Az iránymutatások alkalmazása céljából az alábbi fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

- *Valamely csoport (vagy csoportok) belső modellje(modelljei):* akár egy olyan belső modell, melynek használatát kizárólag a konszolidált csoportszintű szavatolótőke-szükséglet számítása céljából kérelmezik (a Szolvencia II 230. cikke szerint), akár egy olyan belső modell, melynek használatát a konszolidált csoportszintű szavatolótőke-szükséglet számítása mellett legalább egy olyan kapcsolt biztosító szavatolótőke-szükségletének számítása céljából is kérelmezik, mely az adott konszolidált csoportszintű szavatolótőke-szükséglet számítására vonatkozó belső modell alkalmazási körébe esik (az iránymutatásokban: a Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modell).
- *A valószínűség-eloszlási előrejelzés gazdagságának* fogalma elsősorban két dimenzió mentén kerül meghatározásra: a vállalkozás milyen mértékben ismeri a kockázati profilt, ahogyan az a valószínűség-eloszlási előrejelzés alapjául szolgáló eseményekben tükröződik; valamint a választott számítási módszer mennyiben alkalmas arra, hogy ezt az információt átalakítsa pénzben kifejezett értékek olyan eloszlásává, amely az alapvető szavatoló tőke változásaihoz kapcsolódik. A gazdagság fogalmát nem szabad leegyszerűsíteni a valószínűség-eloszlási előrejelzés megjelenítésének felbontására, mert akár egy folyamatos függvényként megjelenő előrejelzés is lehet kevéssé gazdag.
- *Referencia kockázati mérték:* az alapvető szavatoló tőke egyéves időtávon mért, 99,5 %-os biztonsági szintű kockázatotott értéke, a Szolvencia II 101. cikkének (3) bekezdése szerint.
- *Analitikusan zárt képletek:* a vállalkozás által választott kockázati mértéket a fent meghatározott referencia kockázati mértékkel összekapcsoló, közvetlen matematikai képletek.
- *t=0:* az a nap, amelyen a vállalkozás a szavatolótőke-szükséglet számítását a belső modellje alapján elvégzi.
- *t=1:* azt a napot egy évvel követő nap, amelyen a vállalkozás a szavatolótőke-szükséglet számítását a belső modellje alapján elvégzi.

1. fejezet: Kérelmezés

1. iránymutatás – Előzetes kérelmezés

1.8. A felügyeleti hatóságoknak mérlegelniük kell egy előzetes kérelmezési folyamat bevezetését, melynek révén képet alkothatnak arról, hogy egy biztosító vagy viszontbiztosító mennyire felkészült a Szolvencia II szerinti szavatolótőke-szükséglet belső modell alapján történő számítására vonatkozó kérelem benyújtására és a Szolvencia II belső modellekre vonatkozó követelményeinek teljesítésére.

2. iránymutatás – A Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modellek használatára vonatkozó kérelemben benyújtandó információk

1.9. A kérelmező Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modell használatára vonatkozó kérelmének minden kapcsolt vállalkozásra vonatkozóan, amely a szavatolótőke-szükségletének a csoportszintű belső modell alapján történő számítását kérelmezi, tartalmaznia kell az EBFH belső modellek jóváhagyási folyamataira vonatkozó végrehajtás-technikai standardja 2. cikkében meghatározott, az adott kapcsolt vállalkozásra vonatkozó információkat, kivéve, ha az adott információ a részesedéssel rendelkező biztosító vagy viszontbiztosító által benyújtott dokumentumokban már szerepel.

1.10. A kérelmezőnek emellett a szavatolótőke-szükséglet csoportszintű belső modell alapján történő számítására vonatkozó kérelemben szereplő minden kapcsolt vállalkozásra vonatkozóan ismertetnie kell, hogy a csoportszintű belső modell azon komponenseinek kidolgozását, alkalmazását vagy validálását, amelyek az adott kapcsolt vállalkozás szavatolótőke-szükségletének számításához szükségesek, milyen mértékben végzi a csoporton belüli valamely más kapcsolt vállalkozás.

3. iránymutatás – További információk kérése a csoportok belső modelljeinek használatára vonatkozó kérelem esetében

1.11. Egy csoport belső modelljének használatára vonatkozó kérelem esetében a valamely kapcsolt vállalkozást felügyelő, a végrehajtási intézkedések 343. cikkének (2) bekezdésének meghatározása szerint részt vevő felügyeleti hatóságoknak elsőként a csoportfelügyeleti hatóságnak kell benyújtaniuk az adott vállalkozás által benyújtandó további információk iránti kérésüket. Ezt követően a csoportfelügyeleti hatóság továbbítja a kérést a kapcsolt vállalkozáshoz, vagy átadja az információt kérő, részt vevő felügyeleti hatóságnak az érintett dokumentumokat, amennyiben azokat a csoportfelügyeleti hatóság már megkapta.

1.12. A Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modell használatára vonatkozó kérelem esetében bármely, a végrehajtási intézkedések 347. cikkének (3) bekezdésében meghatározottak szerinti érintett felügyeleti hatóság számára lehetővé kell tenni, hogy közvetlenül információt kérjen az általa felügyelt kapcsolt vállalkozástól annak érdekében, hogy értékelje a

csoportszintű belső modell belső modellekre vonatkozó követelményeknek való megfelelését az adott kapcsolt vállalkozás szavatolótőke-szükséglete tekintetében. Ilyen esetben az érintett felügyeleti hatóságnak haladéktalanul értesítenie kell a csoportfelügyeleti hatóságot az információkérésről.

4. iránymutatás – A csoportok belső modelljeinek használatára vonatkozó kérelem alkalmazási körének kiterjesztésére vonatkozó szándék

- 1.13. Valamely csoport belső modelljének használatára vonatkozó kérelem esetében a belső modell alkalmazási körének a végrehajtási intézkedések 343. cikkének (5) bekezdésében és 347. cikkének (6) bekezdésében leírt indoklása keretében a kérelmezőnek a kérelemben le kell írnia, ha szándékában áll a belső modell alkalmazási körét a jövőben úgy bővíteni, hogy az a csoportszintű szavatolótőke-szükséglet számítása tekintetében kiterjedjen a csoportfelügyelet hatókörébe tartozó bármely kapcsolt vállalkozásra, amely a csoportszintű szavatolótőke-szükséglet számítása tekintetében az aktuális alkalmazás szerint nem esik a belső modell alkalmazási körébe.
- 1.14. A Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modell használatára vonatkozó kérelem esetében a belső modell alkalmazási körének indoklása keretében a kérelmezőnek azt is le kell írnia, ha szándékában áll a belső modell alkalmazási körét a jövőben úgy kibővíteni, hogy az bármely olyan kapcsolt vállalkozás szavatolótőke-szükségletének számítására is kiterjedjen, amely a szavatolótőke-szükségletnek a csoportszintű belső modell alapján történő számítása tekintetében a jelenlegi alkalmazás szerint nem esik a belső modell alkalmazási körébe.

5. iránymutatás – Technikai specifikációk a Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modell használatára vonatkozó kérelem esetében

- 1.15. A Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modell használatára vonatkozó kérelemben a kérelmezőnek kifejezetten meg kell adnia, hogy a csoportszintű belső modell technikai specifikációi mennyiben térhetnek el, amikor a belső modellt a csoportszintű szavatolótőke-szükséglet számításához használják, attól, amikor azt a kapcsolt vállalkozások szavatolótőke-szükségletének számítására használják, ideértve:
- a) a csoporton belüli ügyletek kezelését a kapcsolt vállalkozások szavatolótőke-szükséglete, illetve adott esetben a csoportszintű szavatolótőke-szükséglet számításakor;
  - b) a belső modellen belüli paraméterek listáját, amelyek eltérően adhatók meg a csoportszintű belső modellel végzett különböző számításokhoz, a csoportszintű szavatolótőke-szükséglet számításához és az egyedi szavatolótőke-szükségletek számításához; valamint
  - c) a kizárólag a csoportszintű szavatolótőke-szükséglet számítása szempontjából releváns, csoport-specifikus kockázatok leírását.

2. fejezet: Modellek módosítása

6. iránymutatás – A modellek módosítására vonatkozó szabályzat hatóköre

- 1.16. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a modell módosítására vonatkozó szabályzat kidolgozásakor biztosítania kell, hogy a szabályzat kiterjedjen a módosítás minden releváns forrására, amely hatással lehet a szavatolótőke-szükségletére, de legalább a következőkben beálló változásokra:
- a) a vállalkozás irányítási rendszere;
  - b) a vállalkozás megfelelése a belső modell használatára vonatkozó követelményeknek;
  - c) a vállalkozás belső modellje technikai specifikációinak a megfelelősége; és
  - d) a vállalkozás kockázati profilja.
- 1.17. A vállalkozásnak biztosítania kell továbbá, hogy a modell módosítására vonatkozó szabályzat:
- a) rögzítse, hogy a belső modell módosítása mikor minősül kisebb, illetve nagyobb módosításnak, és hogy több kisebb módosítás együttesen mikor minősül nagyobb módosításnak.
  - b) meghatározza a belső modell módosításával kapcsolatos irányítási követelményeket, ideértve a belső jóváhagyást, a belső kommunikációt, a dokumentációt és a módosítások validálását.
- 1.18. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a belső modell módosítására vonatkozó szabályzata nem terjedhet ki az új elemek beillesztésével, például a további kockázatok vagy gazdasági egységek beillesztésével járó módosításokra. Az új elemek belső modellbe történő beillesztése felügyeleti jóváhagyást igényel, a belső modellek jóváhagyási folyamataira vonatkozó végrehajtás-technikai standard 7. cikkében leírt eljárás szerint.
- 1.19. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak figyelembe kell vennie a belső modell paramétereinek aktualizálását mint a belső modell módosításának potenciális forrását.

7. iránymutatás – Nagyobb módosítás meghatározása

- 1.20. Bár a biztosító vagy viszontbiztosító dönthet úgy, hogy a szavatolótőke-szükségletre vagy a szavatolótőke-szükséglet egyes elemeire gyakorolt kvantitatív hatást használja a modell nagyobb módosításait azonosító egyik mutatóként, ki kell dolgoznia és használnia kell több egyéb, kulcsfontosságú minőségi és mennyiségi mutatót is annak meghatározásához, hogy mi minősül nagyobb módosításnak.

8. iránymutatás – Kisebb módosítások és több kisebb módosításból álló nagyobb módosítások bejelentése

- 1.21. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a belső modell kisebb módosításait negyedévente, vagy adott esetben gyakrabban kell jelentenie a felügyeleti hatóságoknak. A belső modell kisebb módosításait összefoglaló jelentésben kell közölni, ismertetve mind a módosítások minőségi és mennyiségi hatását, mind pedig a módosítások együttes, közelítőleges minőségi és mennyiségi hatását a jóváhagyott belső modellre.
- 1.22. A felügyeleti hatóságokkal kötött, eltérő megállapodás hiányában a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a felügyeleti hatóságok által jóváhagyott legutóbbi belső modellt kell használnia összehasonlítási alapként annak értékelésekor, hogy több kisebb módosítás együttesen nagyobb módosításnak minősül-e.

9. iránymutatás – A Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modell módosítására vonatkozó szabályzat

- 1.23. A Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modell esetében azoknak a részesedő vállalkozásnak és kapcsolt vállalkozásoknak, melyek a saját, egyedi szavatolótőke-szükségletüknek a csoportszintű belső modell alapján történő számítását kérelmezik, egyetlen szabályzatot kell kidolgozniuk a modell módosítására vonatkozóan.
- 1.24. A részesedő vállalkozásnak és a kapcsolt vállalkozásoknak, melyek a saját, egyedi szavatolótőke-szükségletüknek a csoportszintű belső modell alapján történő számítását kérelmezik, biztosítaniuk kell, hogy a modell módosítására vonatkozó szabályzat tartalmazza a nagyobb, illetve a kisebb módosítás meghatározását mind a csoport tekintetében, mind pedig azon egyes kapcsolt vállalkozások tekintetében, amelyek a saját, egyedi szavatolótőke-szükségletüknek a csoportszintű belső modell alapján történő számítására irányuló kérelemben szerepelnek.
- 1.25. A részesedő vállalkozásnak és a kapcsolt vállalkozásoknak, melyek a saját, egyedi szavatolótőke-szükségletüknek a csoportszintű belső modell alapján történő számítását kérelmezik, biztosítaniuk kell, hogy minden módosítás, ami a kérelemben szereplő valamely kapcsolt vállalkozás számára nagyobb módosítás, nagyobb módosításként kerüljön besorolásra a szabályzatban.

10. iránymutatás – A Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modellek használatának és alkalmazási körének kiterjesztése

- 1.26. A csoportszintű belső modell alábbi kiterjesztéseit a kérelmezőnek a belső modell nagyobb módosításaira vonatkozó, az EBFH belső modellek jóváhagyási folyamataira vonatkozó végrehajtás-technikai standardjának 7. cikkében meghatározott folyamattal megegyező folyamatot követve kell benyújtania a csoportfelügyeleti hatósághoz:
- a) kiterjesztés egy olyan kapcsolt vállalkozás szavatolótőke-szükségletének számítására, amely aktuálisan a csoportszintű belső modell alkalmazási

körébe esik a csoportszintű szavatolótőke-szükséglet számítása tekintetében, de aktuálisan nem a csoportszintű belső modellt használja a szavatolótőke-szükségletének számításához;

- b) kiterjesztés új elemekre a csoport szintjén; és
- c) kiterjesztés új elemekre egy kapcsolt vállalkozás szintjén, mely aktuálisan a csoportszintű belső modellt használja a szavatolótőke-szükségletének számításához, ideértve a csoport szintjén vagy más kapcsolt vállalkozások szintjén már használt elemekkel kapcsolatos kiterjesztést is.

3. fejezet: Használati teszt

11. iránymutatás – Ösztönzés a belső modell minőségének javítására

1.27. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell, hogy a belső modellt olyan módon használja a kockázatkezelési rendszerében és döntéshozatali folyamataiban, amely ösztönzi a belső modell minőségének javítását.

12. iránymutatás – A belső modell használati tesztje és módosítása

1.28. A belső modell minőségének javítása során, ha a vállalkozás igazgatási, irányítási vagy felügyeleti testülete belsőleg jóváhagy egy nagyobb módosítást, a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak tudnia kell bizonyítani a használati tesztnek való megfelelést, figyelembe véve:

- a) a használati teszt különböző komponenseit;
- b) a vállalkozás irányítási rendszerének különböző felhasználásait.

1.29. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak figyelemmel kell követnie és tudnia kell bizonyítani, hogy a belső modell módosítása szükségességének felismerése és a módosítás tényleges végrehajtása között eltelt idő minden esetben megfelelő. Amennyiben egy nagyobb módosításra vonatkozó kérelemre a jóváhagyási időszakban kerül sor, a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell, hogy a belső modellnek a döntéshozatali folyamatában való használata megfelelő.

13. iránymutatás – A belső modell ismerete

1.30. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak különböző megközelítéseket kell mérlegelnie annak biztosítására, hogy az igazgatási, irányítási vagy felügyeleti testülete és a belső modell érintett felhasználói ismerjék a belső modellt a döntéshozatal céljára.

1.31. A felügyeleti hatóságoknak mérlegelniük kell interjúk lefolytatását az igazgatási, irányítási vagy felügyeleti testülethez tartozó személyekkel és a biztosítót vagy viszontbiztosítót ténylegesen vezető személyekkel a belső modell ismeretének értékelése céljából.

1.32. A felügyeleti hatóságoknak mérlegelniük kell továbbá az igazgatósági vagy más, megfelelő döntéshozó testületek üléseiről készült jegyzőkönyvek áttekintését

annak értékelésére, hogy a biztosító vagy viszontbiztosító mennyiben tesz eleget a használati teszt követelményeinek.

14. iránymutatás – A döntéshozatal támogatása

1.33. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell, és tudnia kell bizonyítani, hogy a belső modellt felhasználják a döntéshozatalhoz.

1.34. A biztosítónak vagy viszontbiztosítóak, különösen az elkülönített alapok elvi szavatolótőke-szükségletének számításakor, meg kell felelnie a végrehajtási intézkedések 81. cikkének, és magyarázatot kell adnia arra, hogyan biztosítja az összhangot az eredmények között a végrehajtási intézkedések 223. cikkében előírtak szerint.

15. iránymutatás – A használati teszt sajátosságai a Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modellek esetében

1.35. A részesedő vállalkozásnak és a kapcsolt vállalkozásoknak, melyek a saját, egyedi szavatolótőke-szükségletüknek a Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modell alapján történő számítását kérelmezik, együtt kell működniük annak biztosításához, hogy a belső modell kialakítása illeszkedjen a tevékenységükhöz. Igazolniuk kell, hogy a belső modell irányítása biztosítja, hogy:

- a) saját, egyedi szavatolótőke-szükségletük számítása a Szolvencia II 102. cikkében előírt gyakorisággal történik, valamint bármikor, amikor arra a döntéshozatali folyamat során szükség van;
- b) lehetőségük van javaslatot tenni a csoportszintű belső modell módosítására, különösen a rájuk nézve lényeges komponensek vonatkozásában, valamint a kockázati profiljuk módosulását követően, figyelembe véve a vállalkozás működési környezetét;
- c) a kapcsolt vállalkozások kellő mértékben ismerik a belső modellt a belső modellek az adott vállalkozás kockázatait lefedő részei tekintetében.

1.36. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak, melyek a saját szavatolótőke-szükségletüknek a csoportszintű belső modell alapján történő számítását kérelmezik, biztosítaniuk kell, hogy a belső modell kialakítása illeszkedjen a tevékenységükhöz és kockázatkezelési rendszerükhöz, beleértve olyan felbontású eredmények előállítását a csoport és a kapcsolt vállalkozás szintjén egyaránt, ami lehetővé teszi, hogy a csoportszintű belső modell kellő szerepet játsszon a döntéshozatali folyamataikban.

4. fejezet: Feltevések meghatározása és a szakértői vélemény

16. iránymutatás – Lényegesség a feltevések meghatározásánál

1.37. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a feltevések meghatározásánál és a szakértői vélemény használatánál különösen figyelembe kell vennie, hogy a feltevések használatának hatása mennyiben lényeges az alábbi, a feltevések

meghatározására és a szakértői véleményre vonatkozó iránymutatások tekintetében.

- 1.38. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a lényegesség értékelésekor figyelembe kell vennie mind a mennyiségi, mind a minőségi mutatókat, valamint a szélsőséges veszteségek körülményeit. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a figyelembe vett mutatókat összességükben kell értékelnie.

17. iránymutatás – A feltevések meghatározásának irányítása

- 1.39. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell, hogy a feltevések meghatározása és különösen a szakértői vélemény alkalmazása mindig validált, dokumentált folyamat szerint történjen.
- 1.40. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell, hogy a feltevések levezetése és használata egységes legyen az idők során, valamint a biztosító vagy viszontbiztosító különböző területein, és hogy a feltevések alkalmasak legyenek a rendeltetésük szerinti felhasználásra.
- 1.41. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a feltevéseket azok lényegességének megfelelő vezetői szinten kell jóváhagynia, ami a legtöbb lényeges feltevés esetén magában foglalja az igazgatási, irányítási vagy felügyeleti testületet.

18. iránymutatás – A feltevések meghatározásával kapcsolatos kommunikáció és bizonytalanság

- 1.42. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak gondoskodnia kell arról, hogy a feltevéseket körülvevő folyamatok, és különösen a feltevés kiválasztása során alkalmazott szakértői véleményt körülvevő folyamatok kifejezetten törekedjenek az adott feltevésekkel kapcsolatos szerepkörök közötti félreértések és téves kommunikáció kockázatának csökkentésére.
- 1.43. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak hivatalos, dokumentált visszajelzési folyamatot kell kialakítania a lényeges szakértői véleményt nyújtók és az abból eredő feltevéseket használók között.
- 1.44. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak átláthatóvá kell tennie mind a feltevések bizonytalanságát, mind a végső eredmények ehhez kapcsolódó eltéréseit.

19. iránymutatás – A feltevések meghatározásának dokumentálása

- 1.45. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak olyan módon kell dokumentálnia a feltevések meghatározásának folyamatát, és különösen a szakértői vélemény alkalmazását, hogy a folyamat átlátható legyen.
- 1.46. A biztosító vagy viszontbiztosító által készített dokumentációnak tartalmaznia kell az eredményül kapott feltevéseket és azok lényegességét, a részt vevő szakértőket, a felhasználás célját és az érvényesség időszakát.
- 1.47. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a dokumentációba bele kell foglalnia a vélemény indoklását, beleértve az alapul használt információkat, olyan

részletességgel, ami szükséges ahhoz, hogy átláthatóvá lehessen tenni mind a feltevéseket, mind a feltevések kiválasztásához és az egyéb alternatíváktól való eltekintéshez használt folyamatot és döntéshozatali szempontokat.

- 1.48. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak gondoskodnia kell arról, hogy a lényeges feltevések felhasználói egyértelmű, átfogó, írásos tájékoztatást kapjanak ezekről a feltevésekről.

20. iránymutatás - A feltevések meghatározásának validálása

- 1.49. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell a feltevések kiválasztása és a szakértői vélemény alkalmazása folyamatának validálását.
- 1.50. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell, hogy a feltevések validálásának folyamata és eszközei, és különösen a szakértői vélemény alkalmazása dokumentálásra kerüljön.
- 1.51. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak nyomon kell követnie a lényeges feltevésekben új információk hatására bekövetkező változásokat, és elemezniük kell és meg kell magyarázniuk ezeket a változásokat, csakúgy, mint a tényeknek a lényeges feltevésektől való eltéréseit.
- 1.52. Amikor csak megvalósítható és megfelelő, a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak validálási eszközöket, például stressztesztet és érzékenységi tesztet kell alkalmaznia.
- 1.53. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak független, külső vagy belső szakértelem alapján felül kell vizsgálnia a választott feltevéseket.
- 1.54. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak észlelnie kell azoknak a körülményeknek a bekövetkezését, amelyek fennállása esetén a feltevések tévesnek minősülnének.

5. fejezet: Módszertani egységesség

21. iránymutatás – Egységességi ellenőrzőpontok

- 1.55. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell az összhangot a valószínűség-eloszlási előrejelzés számítására használt módszerek és az eszközöknek és kötelezettségeknek a mérlegbeszámolóban a szavatolótőke-megfelelés számítás céljára történő értékeléséhez használt módszerek között.
- 1.56. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak ellenőriznie kell az összhangot a valószínűség-eloszlási előrejelzés számításának alábbi lépéseinél, feltéve, hogy azok a modell szóban forgó részének szempontjából relevánsak:
- a) az áttérés egységessége az eszközöknek és kötelezettségeknek a mérlegbeszámolóban a szavatolótőke-megfelelés számítása céljára történő értékeléséről a szavatolótőke-szükséglet belső modell alapján történő kiszámítására;
  - b) az eszközöknek és kötelezettségeknek az értékelési napra vonatkozó értékelésének összhangja a belső modellben az eszközöknek és

kötelezettségeknek a szavatolótőke-megfelelés számítása céljára történő értékelésével a mérlegbeszámolóban;

- c) az összhang a kockázati tényezőknek és az általuk az előrejelzésben szereplő, pénzben kifejezett értékekre gyakorolt hatásnak a kivetítése, illetve az adott kockázati tényezőkre vonatkozó, az eszközöknek és kötelezettségeknek a mérlegbeszámolóban a szavatolótőke-megfelelés számítás céljára történő értékeléséhez használt feltevések között;
- d) az összhang az eszközöknek és kötelezettségeknek az időszak végén történő újraértékelése és az eszközöknek és kötelezettségeknek a mérlegbeszámolóban a szavatolótőke-megfelelés számítás céljára történő értékelése között.

22. iránymutatás – Az egységesség aspektusai

1.57. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak az egységesség értékelésekor legalább a következő aspektusokat kell figyelembe vennie:

- a) az eszközöknek és kötelezettségeknek a mérlegbeszámolóban a szavatolótőke-megfelelés számítás céljára történő értékeléséhez használt, illetve a valószínűség-eloszlási előrejelzés számításához használt aktuáriusi és statisztikai technikák összhangja;
- b) a különböző számítások bemeneti adataiként használt adatok és paraméterek összhangja;
- c) a különböző számítások alapjául szolgáló feltevések, különösen a szerződéses opciókra és a pénzügyi garanciákra, a jövőbeni irányítási intézkedésekre és a várt, jövőbeni diszkrecionális nyereségrészesedésekre vonatkozó feltevések összhangja.

23. iránymutatás – Az egységesség értékelése

1.58. Amikor csak lehetséges és arányos, a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak rendszeresen, mennyiségi alapon egységességi értékelést kell végeznie.

1.59. Az egységességi értékelés során a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak:

- a) azonosítania és dokumentálnia kell minden eltérést a valószínűség-eloszlási előrejelzés számítása és az eszközöknek és kötelezettségeknek a mérlegbeszámolóban a szavatolótőke-megfelelés számítás céljára történő értékelése között;
- b) értékelnie kell az eltérések hatását, mind külön-külön, mind összességükben;
- c) igazolnia kell, hogy az eltérések nem eredményeznek ellentmondást a valószínűség-eloszlási előrejelzés számítása és az eszközöknek és kötelezettségeknek a mérlegbeszámolóban a szavatolótőke-megfelelés számítás céljára történő értékelése között.

6. fejezet: A valószínűség-eloszlási előrejelzés

24. iránymutatás – A kockázati profil ismerete

- 1.60. Annak biztosítására, hogy a belső modell alapjául szolgáló valószínűség-eloszlási előrejelzésben szereplő események halmaza kimerítő legyen, a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak olyan folyamatokat kell létrehoznia, melyek lehetővé teszik számára a kockázati profiljának megfelelő szintű, folyamatosan aktualizált ismeretét.
- 1.61. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak különösen azt kell célul kitűznie, hogy folyamatosan ismerje a fő kockázati tényezőket és azokat az egyéb tényezőket, melyek megmagyarázzák a valószínűség-eloszlási előrejelzés alapjául szolgáló változó viselkedését, hogy a valószínűség-eloszlási előrejelzés a kockázati profil minden releváns jellemzőjét tükrözze.

25. iránymutatás – A valószínűség-eloszlási előrejelzés gazdagsága

- 1.62. A valószínűség-eloszlási előrejelzés számításához használt aktuáriusi és statisztikai technikák megfelelőségének értékelésekor [a végrehajtási intézkedések 229. cikke] a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak fontos szempontként kell mérlegelnie, hogy a technikák képesek-e a kockázati profilra vonatkozó ismeretek feldolgozására.
- 1.63. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak olyan technikákat kell választania, amelyek által előállított valószínűség-eloszlási előrejelzés kellően gazdag ahhoz, hogy számításba vegye a kockázati profil minden releváns jellemzőjét (a végrehajtási intézkedések 229. cikkének e) pontja), és támogassa a döntéshozatalt (a végrehajtási intézkedések 226. cikke).
- 1.64. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a végrehajtási intézkedések 229. cikkének g) pontjával összhangban ennek a módszertani értékelésnek a részeként mérlegelnie kell a valószínűség-eloszlási előrejelzésből kapott kedvezőtlen kvantilisek megbízhatóságát.

26. iránymutatás – A valószínűség-eloszlási előrejelzés gazdagságának értékelése

- 1.65. A 25. iránymutatás szerinti kép kialakításához a felügyeleti hatóságoknak figyelembe kell venniük legalább:
- a vállalkozás kockázati profilját, és hogy a valószínűség-eloszlási előrejelzés milyen mértékben tükrözi azt;
  - az aktuáriusi tudomány aktuális fejlődését és az általánosan elfogadott piaci gyakorlatot (a végrehajtási intézkedések 229. cikkének a) pontja);
  - a valószínűség-eloszlási előrejelzés gazdagsága tekintetében minden olyan intézkedést, amelyet a biztosító vagy viszontbiztosító a Szolvencia II 120-126. cikkében rögzített, a belső modellre vonatkozó egyes teszteknek és előírásoknak való megfelelés érdekében alkalmaz;

- d) egy adott, vizsgálat tárgyát képező kockázat esetében azt, hogy a biztosító vagy viszontbiztosító által választott technikák és a kapott valószínűség-eloszlási előrejelzés milyen kölcsönhatásba lép a belső modell hatókörébe eső más kockázatokkal a valószínűség-eloszlási előrejelzés gazdagsága tekintetében (a végrehajtási intézkedések 232. cikke);
- e) a vizsgált kockázat jellegét, nagyságrendjét és összetettségét, a Szolvencia II 29. cikkének (3) bekezdésének megfelelően.

27. iránymutatás – A valószínűség-eloszlási előrejelzés gazdagságának növelése

- 1.66. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell, hogy a gazdag valószínűség-eloszlási előrejelzés előállítására való törekvés nem rontja a valószínűség-eloszlási előrejelzésből kapott kedvezőtlen kvantilisekre vonatkozó becslés megbízhatóságát.
- 1.67. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak ügyelnie kell arra, hogy a valószínűség-eloszlási előrejelzés gazdagságát ne növelje megalapozatlanul, olyan módon, ami nem tükrözi a kockázati profiljára vonatkozó eredeti ismereteit (lásd a 24. iránymutatást is).
- 1.68. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell, hogy a valószínűség-eloszlási előrejelzés gazdagságának növelése érdekében követett módszertan megfeleljen a módszerekkel, feltevésekkel és adatokkal kapcsolatos statisztikai minőségi előírásoknak (végrehajtási intézkedések 229., 230. és 231. cikke). Amennyiben ezek a technikák szakértői vélemény alkalmazását foglalják magukban, a vállalkozásnak figyelembe kell vennie a feltevések meghatározására és a szakértői véleményre vonatkozó, releváns iránymutatásokat.

7. fejezet: Kalibráció - közelítések

28. iránymutatás – Közelítések ismerete szélsőséges veszteségi körülmények esetén

- 1.69. Ha egy vállalkozás közelítéseket alkalmaz, ahelyett, hogy közvetlenül a referencia kockázati mértéket használná, a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a kockázati profiljának megfelelően meg kell kérdőjeleznie és meg kell indokolnia e közelítések eredményeinek megbízhatóságát az idők során, valamint szélsőséges veszteségi körülmények esetén.
- 1.70. Különösen akkor, ha a biztosító vagy viszontbiztosító analitikusan zárt képleteket használ a tőkeszükségletének átkalibrálására a belső kockázati mértékről a referencia kockázati mértékre, a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak bizonyítania kell, hogy a képletek alapjául szolgáló feltevések realisztikusak és szélsőséges veszteségi körülmények esetén is érvényesek.

29. iránymutatás – Másik alapul szolgáló változó használata

- 1.71. Ha egy biztosító vagy viszontbiztosító egy alapul szolgáló változónak az alapvető szavatoló tőkétől eltérő változatát használja az alapvető szavatoló tőke értékének levezetéséhez a szavatolótőke-szükséglet számítása céljából, bizonyítania kell, hogy:
- a) össze tudja egyeztetni az alapvető szavatoló tőke és az alapul szolgáló változó között a $t=0$ időpontban fennálló különbséget;
  - b) tisztában van az alapvető szavatoló tőke és az alapul szolgáló változó közötti különbséggel bármely szituációban a $t=1$ időpontig, azt is beleértve, különösen szélsőséges veszteségi körülmények esetén, a vállalkozás kockázati profiljának megfelelően.

30. iránymutatás - Irányítási intézkedések egy évet meghaladó időszak használata esetén

- 1.72. Ha a biztosító vagy viszontbiztosító a belső modelljében egy évnél hosszabb időszakot alkalmaz, a szavatolótőke-szükséglet számítása kapcsán figyelembe kell vennie az irányítási intézkedéseket, és biztosítania kell, hogy ezek az irányítási intézkedések hatással legyenek a $t=0$ és $t=1$ közötti, szavatolótőke-megfelelés számítására szolgáló mérlegbeszámolóra.

8. fejezet: Az eredmény vizsgálata

31. iránymutatás – Az eredmény meghatározása

- 1.73. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak az eredményt az adott időszak alatt az alábbiakban bekövetkezett változásnak kell tekintenie:
- a) az alapvető szavatoló tőke; vagy
  - b) a belső modellben az alapvető szavatoló tőke változásának megállapításához használt egyéb pénzüsszegek, így például a gazdasági tőkeerőforrások tényleges változása.

Erre a célra az eredmény vizsgálatából ki kell zárni a további szavatoló tőke gyűjtéséből, az ilyen szavatoló tőke törlesztéséből vagy tőkésítéséből, illetve a szavatoló tőke felosztásából eredő változásokat.

- 1.74. Ha biztosító vagy viszontbiztosító a belső modelljében az alapvető szavatoló tőkétől eltérő változót használ, ezt a változót kell használnia az eredmény vizsgálatához is.
- 1.75. A vállalkozásnak az eredmény vizsgálata révén azonosítania kell, hogy a fő kockázati tényezők változásai hogyan függenek össze a valószínűség-eloszlási előrejelzés alapjául szolgáló változó mozgásaival.

9. fejezet: Validálás

32. iránymutatás – A validálási szabályzat és a validálási jelentés

- 1.76. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak létre kell hoznia, alkalmaznia kell és be kell vezetnie egy validálási szabályzatot, mely rögzíti legalább:
- a) a belső modell validálására szolgáló folyamatokat és módszereket, és azok célját;
  - b) a belső modell minden egyes részének validálási gyakoriságát, és azokat a körülményeket, amelyek további validálást tesznek szükségessé;
  - c) az egyes validálási feladatokért felelős személyeket; és
  - d) azt az eljárást, melyet követni kell, ha a modellvalidálási folyamat problémákat azonosít a belső modell megbízhatóságával kapcsolatban, és az ilyen problémák kezelésére vonatkozó döntéshozatali folyamatot.
- 1.77. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak validálási jelentésben kell dokumentálnia a validálás eredményeit, valamint a validálás elemzéséből levont közvetkeztetéseket és származó következményeket.
- 1.78. A biztosító vagy viszontbiztosító általi validálásnak magában kell foglalnia a 42. iránymutatásban említett validálási adatsorokra vonatkozó hivatkozást, valamint a folyamat fő résztvevőinek aláírását.

33. iránymutatás – A validálási folyamat hatóköre és célja

- 1.79. A validálás céljának meghatározásakor a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a belső modell minden egyes részére vonatkozóan egyértelműen rögzítenie kell a validálás célját.
- 1.80. A biztosító vagy viszontbiztosító általi validálás hatókörének le kell fednie a belső modell minőségi és mennyiségi aspektusait egyaránt.
- 1.81. A validálás hatókörének mérlegelésekor a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a belső modell különböző részeinek validálása mellett mérlegelnie kell a validálás egészét is, és különösen azt, hogy a számított valószínűség-eloszlási előrejelzés alkalmas-e annak biztosítására, hogy a szabályozói tőkekövetelmények szintje lényeges hibától mentesen kerüljön meghatározásra.

34. iránymutatás – Lényegesség a validálásban

- 1.82. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a belső modell validálás alatt álló részének lényegességét kell mérlegelnie, amikor a lényegesség alapján dönt a validálási tevékenységek intenzitásáról.
- 1.83. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a validálás megfelelő módjáról való döntéshez a belső modell részeinek lényegességét nem csak külön-külön, hanem együttesen is vizsgálnia kell.
- 1.84. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak mérlegelnie kell érzékenységi teszt használatát a lényegesség validálási célokra történő meghatározásához.

35. iránymutatás – A validálási folyamat minősége

- 1.85. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak rögzítenie kell az aktuális validálási folyamat minden ismert korlátját.
- 1.86. A validálási folyamat alá tartozó részek validálására vonatkozó korlátok fennállása esetén a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak ismernie és dokumentálnia kell ezeket a korlátokat.
- 1.87. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell, hogy a validálási folyamat minőségének értékelése kifejezetten rögzítse azokat a körülményeket, melyek fennállása esetén a validálás nem eredményes.

36. iránymutatás – A validálási folyamat irányítása

- 1.88. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak megfelelő irányítás alatt kell tartania az általa végzett validálás eredményeinek kommunikációját és belső jelentését.
- 1.89. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak átfogó véleményt kell kialakítania és belsőleg közölnie a validálási folyamat megállapításai alapján.
- 1.90. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak előre rögzítenie kell a kritériumokat annak meghatározásához, hogy a validálás eredményeit vagy az eredmények egy részét szükséges-e a vállalkozáson belül magasabb szintre felterjeszteni.
- 1.91. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak egyértelműen meg kell határoznia a felterjesztés útvonalát, úgy, hogy a validálási folyamat független maradjon a belső modell fejlesztésétől és működésétől.

37. iránymutatás – Szerepkörök a validálási folyamatban

- 1.92. Ha valamely, a kockázatkezelési feladatkörtől eltérő feladatkör hozzájárul a validálási folyamatban foglalt egyes feladatok elvégzéséhez, a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell, hogy a kockázatkezelési feladatkör ellássa a Szolvencia II 44. cikkében és a végrehajtási intézkedések 269. cikke (2) bekezdésének a) pontjában rögzített általános feladatát, ideértve a validálási folyamatban foglalt különböző feladatok elvégzésének biztosítását.
- 1.93. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak hivatalosan ismertetnie kell minden egyes félnek a meghatározott validálási folyamatban betöltött szerepkörét.

38. iránymutatás – A validálási folyamat függetlensége

- 1.94. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak bizonyítania kell, hogy a kockázatkezelési feladatköre a belső modell objektív megkérdőjelezése érdekében biztosítja a validálási folyamat függetlenségét a modell fejlesztésétől és működésétől. A vállalkozás kockázatkezelési feladatkörének biztosítania kell, hogy a validálási feladatok kijelölése és elvégzése olyan módon történjen, ami a végrehajtási intézkedések 241. cikkének (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően megteremti és fenntartja a validálási folyamat függetlenségét.

1.95. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak annak meghatározásakor, hogy mely felek járuljanak hozzá a validálási folyamathoz kapcsolódó feladatok elvégzéséhez, figyelembe kell vennie azoknak a kockázatoknak a jellegét, nagyságrendjét és összetettségét, amelyekkel a vállalkozásnak szembe kell néznie, a bevonandó személyek feladatkörét és készségeit, és hogy ez hogyan biztosítja a validálási folyamat függetlenségét.

39. iránymutatás – A Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modellek validálásának sajátosságai

1.96. A részesedő vállalkozásnak és a kapcsolt vállalkozásoknak, melyek a szavatolótőke-szükségletüknek a Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modell alapján történő számítását kérelmezik, egyetlen validálási szabályzatot kell kidolgozniuk, mely a csoportszintű és az egyedi szintű validálási folyamatra egyaránt vonatkozik.

1.97. A részesedő vállalkozásnak és a kapcsolt vállalkozásoknak a belső modellre vonatkozó validálási folyamatot annak figyelembe vételével kell kialakítaniuk, hogy mind a konszolidált csoportszintű szavatolótőke-szükséglet számítása, mind a kérelemben szereplő kapcsolt vállalkozások szavatolótőke-szükségletének számítása a csoportszintű belső modell alapján történik. A részesedő vállalkozásnak és a kapcsolt vállalkozásoknak kifejezetten rögzíteniük kell ezt a szempontot a csoportszintű belső modellre vonatkozó validálási szabályzatban.

40. iránymutatás – A validálási eszközök alkalmazása

1.98. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a végrehajtási intézkedések 242. cikkében említettek mellett mérlegelnie kell egyéb mennyiségi vagy minőségi validálási eszközök használatát is.

1.99. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak ismernie kell az általa használt validálási eszközöket, és a megfelelő validálási eszközöket kell kiválasztania az eredményes validálási folyamat biztosítása érdekében. A validálási eszközök kiválasztásakor a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak legalább az alábbi jellemzőket kell mérlegelnie:

- a) a validálási eszközök jellemzői és korlátai;
- b) jelleg: a validálási eszköz minőségi vagy mennyiségi jellege, vagy a kettő kombinációja;
- c) szükséges tudás: annak a tudásnak a mértéke, amellyel a validálást végző személyeknek rendelkezniük kell;
- d) szükséges információ: a külső, illetve belső validáláshoz rendelkezésre álló információk mennyiségére vagy típusára vonatkozó esetleges korlátok;
- e) validálási ciklus: a belső modell különböző fázisaiban – a kidolgozástól a bevezetésig és az alkalmazásig – alkalmazott minden kulcsfontosságú feltevésre kiterjedő validálási eszközök.

1.100. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a validálási jelentésben dokumentálnia kell, hogy az egyes alkalmazott validálási eszközök a belső modell mely részeinek validálására szolgálnak, és hogy ezek a validálási eszközök miért megfelelőek az adott célra, ismertetve legalább:

- a) a modell validált részének lényegességét;
- b) az eszköz alkalmazási szintjét, az egyedi kockázatoktól, modellezési blokkoktól, portfóliótól, gazdálkodó egységtől az összesített eredményekig;
- c) az adott validálási feladat célját;
- d) a validálás várható eredményét.

41. iránymutatás – Stressztesztek és forgatókönyv-elemzés

1.101. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak stresszteszteket és forgatókönyv-elemzést kell használnia a belső modell validálásának részeként.

1.102. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell, hogy az általa használt stresszteszteket és forgatókönyv-elemzést az idők során figyelemmel követi, és azok a releváns kockázatokat fedik le.

42. iránymutatás – Validálási adatsorok

1.103. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell, hogy a kiválasztott adatok és a validálási folyamat során használt szakértői vélemény ténylegesen lehetővé tegye számára a belső modell validálását olyan körülmények széles skálájára vonatkozóan, amelyek a múltban már előfordultak, vagy a jövőben potenciálisan bekövetkezhetnek.

10. fejezet: Dokumentáció

43. iránymutatás – A dokumentáció ellenőrzési folyamatai

1.104. A dokumentáció végrehajtási intézkedések 243. cikkének (3) bekezdése szerinti folyamatos minőségének biztosítása érdekében a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak rendelkeznie kell legalább:

- a) a belső modell dokumentálására vonatkozó, eredményes ellenőrzési eljárással;
- b) a belső modell dokumentációjára vonatkozó verziókövetési eljárásokkal;
- c) a belső modell dokumentációjára vonatkozó, egyértelmű hivatkozási rendszerrel, melyet a végrehajtási intézkedések 244. cikkének a) pontjában előírt dokumentum-leltárban használni kell.

44. iránymutatás – A módszertanok dokumentációja

1.105.A biztosító vagy viszontbiztosító által készített dokumentációnak elég részletesnek kell lennie, hogy bizonyítsa a belső modellben használt módszertanok és technikák részletes ismeretét, ideértve legalább:

- a) az alapul szolgáló feltevéseket;
- b) ezeknek a feltevéseknek az alkalmazhatóságát a vállalkozás kockázati profilja fényében;
- c) a módszertan vagy a technika bármilyen hiányosságát.

1.106.The biztosító vagy viszontbiztosító által a belső modellben használt bármely módszertan alapjául szolgáló elméletről, feltevésekről, valamint matematikai és tapasztalati alapokról a Szolvencia II 125. cikkének (3) bekezdésével összhangban készített dokumentációnak tartalmaznia kell, ha rendelkezésre áll, a módszertan kidolgozásának fő lépéseit, valamint minden egyéb módszertant, amelyet a biztosító vagy viszontbiztosító mérlegelt, de végül nem használt.

45. iránymutatás – Körülmények, melyek fennállása esetén a belső modell nem alkalmazható megfelelően

1.107.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a dokumentációba bele kell foglalnia a belső modell lényeges hiányosságainak átfogó összefoglalását, egyetlen dokumentumba foglalva, mely tartalmazza legalább a végrehajtási intézkedések 245. cikkében említett aspektusokat.

46. iránymutatás – A dokumentáció címzettek szerinti megfelelése

1.108.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak mérlegelnie kell egy olyan dokumentáció készítését a belső modellről, amely a különböző felhasználási célokhoz és célközönségekhez igazodva a belső modell egynél több szintű dokumentációját tartalmazza.

47. iránymutatás – Használati útmutató vagy folyamatleírás

1.109. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a belső modell dokumentációja részeként rendelkeznie kell a belső modell alkalmazására vonatkozó használati útmutatókkal vagy folyamatleírásokkal, melyek kellően részletesek ahhoz, hogy egy független, hozzáértő harmadik fél számára lehetővé tegyék a belső modell használatát és futtatását.

48. iránymutatás – A modell eredményének dokumentációja

1.110.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a belső modell dokumentációja részeként meg kell őriznie a modell eredményeit, melyek relevánsak a Szolvencia II 120. cikke követelményeinek teljesítéséhez.

49. iránymutatás – A szoftver és a modellezési platformok

1.111.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a dokumentációjában információt kell nyújtania a belső modellben használt szoftverről, modellezési platformokról és hardverrendszerekről.

1.112.Szoftver, modellezési platformok és hardverrendszerek használata esetén a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a dokumentációban annyi információt kell nyújtania, amennyi lehetővé teszi azok használatának értékelését és indokolását, valamint a felügyeleti hatóságok számára azok megfelelőségének értékelését.

11. fejezet: Külső modellek és adatok

50. iránymutatás – Külső adatok

1.113.Tekintettel a külső adatok jellegére, a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak tudnia kell bizonyítani a belső modellben használt külső adatok sajátosságainak kellő szintű ismeretét, ideértve a külső adatokban foglalt bármely lényeges átalakítást, léptékváltást, szezonalitást vagy más feldolgozási műveletet.

1.114.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak különösen és legalább:

- a) ismernie kell a külső adatok jellemzőit, korlátait és egyéb sajátosságait;
- b) ki kell dolgoznia az esetlegesen hiányzó külső adatok és egyéb korlátok azonosítására szolgáló folyamatokat;
- c) ismernie kell a hiányzó vagy nem megbízható külső adatok esetében használt közelítéseket és feldolgozási műveleteket;
- d) ki kell dolgoznia az időben történő egységességi ellenőrzések elvégzésére vonatkozó folyamatokat, beleértve a más, releváns forrásokkal való összevetést, amennyiben ilyen adatok ésszerűen elérhetőek.

51. iránymutatás – A külső modell ismerete

1.115.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak tudnia kell bizonyítani, hogy a külső modell használatában részt vevő minden fél kellő részletességgel ismeri a külső modell maga szempontjából releváns részeit, beleértve a feltevéseket és a technikai, valamint működési aspektusokat.

1.116.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak kiemelt figyelmet kell fordítania a külső modell azon aspektusaira, amelyek a kockázati profilja szempontjából inkább relevánsak.

52. iránymutatás – A külső modell és adatok kiválasztására vonatkozó döntés felülvizsgálata

1.117.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak időszakonként felül kell vizsgálnia az adott külső modell vagy külső adatsor kiválasztására vonatkozó indoklását.

- 1.118.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak meg kell győződnie arról, hogy nem támaszkodik túlságosan egyetlen szállítóra, és rendelkeznie kell a szállító bármely mulasztásának hatását csökkentő tervekkel.
- 1.119.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak figyelmet kell fordítania a külső modell vagy az adatok esetleges aktualizálására, amely lehetővé teszi, hogy a vállalkozás jobban értékelje a kockázatait.

53. iránymutatás – A külső modellek integrálása a belső modell kereteibe

- 1.120.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak tudnia kell bizonyítani, hogy a külső modellnek a belső modell kereteibe történő integrálására vonatkozó megközelítés megfelelő; beleértve a vállalkozás által kiválasztott technikákat, adatokat, paramétereket és feltevéseket, valamint a külső modell eredményeit.

54. iránymutatás – Validálás a külső modellek és adatok esetében

- 1.121.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak saját validálást kell végeznie a külső modellnek a saját kockázati profilja szempontjából releváns aspektusaira, valamint a külső modellnek és adatoknak a saját folyamataiba és a belső modelljébe történő beépítési folyamatára vonatkozóan.
- 1.122.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak értékelnie kell a külső modellhez rendelkezésre álló funkciók és opciók kiválasztásának, illetve nem-kiválasztásának megfelelőségét.
- 1.123.A validálás részeként a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak mérlegelnie kell a megfelelő információkat, különösen a szállító vagy más harmadik fél által elvégzett elemzést, és ennek során a biztosítania kell legalább azt, hogy:
- a) a validálás függetlensége nem sérül;
  - b) az összhangban van a biztosító vagy viszontbiztosító által meghatározott validálási folyamattal, és egyértelműen rögzítésre került a validálási szabályzatban;
  - c) figyelembe veszi a szállító vagy más harmadik fél által végzett elemzés esetleges implicit vagy explicit elfogultságát.

55. iránymutatás - Dokumentáció a külső modellek és adatok esetében

- 1.124.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak biztosítania kell, hogy a külső modellek és adatok dokumentációja megfelel a dokumentációra vonatkozó előírásoknak.
- 1.125.A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak legalább az alábbiakra vonatkozóan kell dokumentációt készítenie:
- a) a külső modellnek és külső adatoknak a vállalkozás kockázati profilja szempontjából releváns aspektusai;
  - b) a külső modell vagy a külső adatok integrálása a vállalkozás saját folyamataiba és belső modelljébe;

- c) adatoknak, különösen a külső modell bemeneti adatainak, vagy a külső modell kimeneti adatainak integrálása a vállalkozás saját folyamataiba és belső modelljébe;
- d) a belső modellben használt adatok, és azok forrása és felhasználása.

1.126. Ha a biztosító vagy viszontbiztosító a dokumentáció részeként felhasználja a szállítók és szolgáltatók által előállított dokumentációt, biztosítania kell, hogy ne sérüljön a képessége a dokumentációra vonatkozó előírásoknak való megfelelésre.

56. iránymutatás – A vállalkozás felelőssége a külső modellek és adatok tekintetében

1.127. A biztosító vagy viszontbiztosító továbbra is felelős a belső modelljével kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséért és a külső modell vagy adatok által a belső modelljében vagy bármely egyéb követelményben játszott szerepért.

57. iránymutatás - A szolgáltatók szerepe külső modellek és adatok használata esetén

1.128. Ha a biztosító vagy viszontbiztosító nem kívánja a külső modellt közvetlenül használni, kiszervezési megállapodást kell kötnie.

1.129. Hasonlóképpen, a biztosítónak vagy viszontbiztosítónak kiszervezési megállapodást kell kötnie akkor is, ha egy szolgáltatót bíz meg a külső adatokkal kapcsolatos valamely feladatok ellátásával.

1.130. A biztosítónak vagy viszontbiztosítónak a kiszervezési megállapodás megkötésekor eleget kell tennie a Szolvencia II 49. cikkében és a végrehajtási intézkedések 274. cikkében foglaltaknak.

12. fejezet: Csoportok belső modelljei – a kollégiumok működése

58. iránymutatás – A belső modell alkalmazási körének felmérése

1.131. A belső modell alkalmazási köre megfelelőségének értékelésekor a csoportfelügyeleti hatóságnak, a végrehajtási intézkedések 343. cikkének (2) bekezdésében meghatározottak szerinti részt vevő felügyeleti hatóságoknak, valamint a kollégium által a végrehajtási intézkedések 344. cikkének (2) bekezdésével összhangban azonosított más felügyeleti hatóságoknak mérlegelniük kell legalább:

- a) a kapcsolt vállalkozások csoporton belüli jelentősége a csoport kockázati profilja szempontjából;
- b) a csoporton belüli kapcsolt vállalkozások kockázati profiljának és a csoportszintű kockázati profilnak az összehasonlítása;
- c) adott esetben a csoport átmeneti terve a modell alkalmazási körének kiterjesztésére, és a kiterjesztés megvalósításának időkerete;

- d) a standard formula vagy egy másik, már jóváhagyott vagy jóváhagyás alatt álló belső modell megfelelősége a belső modell alkalmazási körébe eső bármely biztosító vagy viszontbiztosító szavatolótőke-szükségletének számítására;
- e) a standard formula vagy egy másik, már jóváhagyott vagy jóváhagyás alatt álló belső modell megfelelősége a csoporthoz tartozó, de nem a csoport belső modelljének alkalmazási körébe eső bármely biztosító vagy viszontbiztosító szavatolótőke-szükségletének számítására;

1.132. Annak értékelésekor, hogy csoporthoz tartozó kapcsolt vállalkozásoknak a belső modell alkalmazási köréből való kizárása megfelelő-e, az előző bekezdésben említett felügyeleti hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy a vállalkozások kizárása vezethet-e:

- a) a szavatoló tőke hibás allokálásához az adott vállalkozás szavatolótőke-szükséglete, és nem a csoport kockázati profiljához való hozzájárulása alapján;
- b) olyan ellentmondásokhoz, melyek a csoportszintű szavatolótőke-szükséglet belső modellel történő számításából és a csoporthoz tartozó bármely kapcsolt vállalkozás szavatolótőke-szükségletének a standard formulával vagy egy másik, már jóváhagyott vagy jóváhagyás alatt álló belső modellel történő számításából erednek;
- c) a csoport és a csoporthoz tartozó kapcsolt vállalkozások kockázatkezelésének a belső modell korlátozott alkalmazási köréből eredő gyengeségéhez; vagy
- d) a csoport kockázati profiljához képest elégtelen csoportszintű szavatolótőke-szükséglet meghatározásához.

59. iránymutatás – Belsőmodell-munkaterv a csoportok belső modelljeinek értékeléséhez és jóváhagyási folyamatához

1.133. A csoportfelügyeleti hatóságnak, konzultálva a többi részt vevő felügyeleti hatósággal, ki kell dolgoznia egy belsőmodell-munkatervet és azokat a kommunikációs szabályokat, melyeket ezeknek a hatóságoknak a csoportok belső modelljeinek értékelése és jóváhagyási folyamata során követni kell.

1.134. Adott esetben a csoportfelügyeleti hatóságnak, konzultálva a többi részt vevő felügyeleti hatósággal, aktualizálnia kell a belsőmodell-munkatervet.

1.135.A belső modell értékelésével kapcsolatban a csoportfelügyeleti hatóságnak biztosítania kell, hogy a belsőmodell-munkaterv lefedje az értékelés ütemezését, fő lépéseit és az elkészítendő anyagokat. A Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modell esetében a csoportfelügyeleti hatóságnak és a többi érintett felügyeleti hatóságnak mérlegelnie kell konkrét, maguk között érvényes kikötések beillesztését a belsőmodell-munkatervbe. A csoportfelügyeleti hatóságnak biztosítania kell, hogy a belsőmodell-munkaterv legalább:

- a) rögzítse, mikor és hogyan kell konzultálni és az értékelésbe bevonni a végrehajtási intézkedések 343. cikkének (2) bekezdésében említett többi részt vevő felügyeleti hatóságot;
- b) rögzítse, mikor és hogyan kell lehetővé tenni a végrehajtási intézkedések 344. cikkének (2) bekezdésében említett többi felügyeleti hatóságnak, hogy részt vegyenek az értékelésben;
- c) meghatározza az értékelés prioritásait, figyelembe véve a belső modell alkalmazási körét, a csoporthoz tartozó egyes kapcsolt vállalkozások sajátosságait, a csoport és a csoporthoz tartozó kapcsolt vállalkozások kockázati profilját, valamint a belső modelltől rendelkezésre álló, releváns információkat.
- d) rögzítse, mikor és hogyan kell jelenteniük a részt vevő felügyeleti hatóságoknak az értékelés eredményét a többi részt vevő felügyeleti hatóság felé.

1.136.A Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modell használatára vonatkozó kérelem elbírálása kapcsán a csoportfelügyeleti hatóságnak, konzultálva a többi érintett felügyeleti hatósággal, biztosítania kell, hogy a belsőmodell-munkaterv lefedje a közös határozat meghozatalához szükséges minden lépés és elkészítendő anyag ütemezését, az EBFH csoportszintű belső modellekre vonatkozó közös határozat meghozatali folyamatára vonatkozó végrehajtás-technikai standardjában rögzítetteknek megfelelően.

60. iránymutatás – A folyamattal kapcsolatos aggodalmak

1.137.Amennyiben a felügyeleti hatóság fontos, aggodalomra okot adó pontot talál az elbírálási folyamatban, a lehető leghamarabb meg kell osztania ezt az aggodalmát a csoportfelügyeleti hatósággal és a többi részt vevő hatósággal.

61. iránymutatás – Közös helyszíni vizsgálatok a csoportok belső modelljeinek értékelése során

1.138.A csoportfelügyeleti hatóság és a többi részt vevő felügyeleti hatóság számára lehetővé kell tenni, hogy kérjék és megvitassák, mikor és hogyan szervezzenek közös helyszíni vizsgálatokat valamely csoport belső modelljének értékeléséhez kapcsolódó információk ellenőrzésére, a folyamat eredményességének biztosítása céljából.

1.139.A közös helyszíni vizsgálatot kérő felügyeleti hatóságoknak tájékoztatniuk kell a csoportfelügyeleti hatóságot, megjelölve a vizsgálat hatókörét és célját,

figyelembe véve a vizsgálatnak az értékelésre vonatkozó, a résztvevő felügyeleti hatóságok által meghatározott céljait.

- 1.140. Ezt követően a csoportfelügyeleti hatóságnak értesítenie kell a többi részt vevő felügyeleti hatóságot, és amennyiben releváns, a kollégium más tagjait és résztvevőit, amelyek érintettek vagy érdekeltek lehetnek a közös helyszíni vizsgálatban való részvételben vagy annak eredményében.
- 1.141. A közös helyszíni vizsgálatban részt vevő felügyeleti hatóságoknak az azonosításukat követően meg kell vitatniuk és meg kell állapodniuk a helyszíni vizsgálat végleges hatókörében, céljában, felépítésében és feladatainak felosztásában, ideértve azt, hogy ki vezeti a helyszíni vizsgálatot.
- 1.142. A csoportfelügyeleti hatóságot folyamatosan tájékoztatni kell a közös helyszíni vizsgálat előrehaladásáról és megállapításairól.
- 1.143. A közös helyszíni vizsgálatot vezető felügyeleti hatóságnak – ha az nem a csoportfelügyeleti hatóság – a releváns dokumentációt a csoportfelügyeleti hatóság rendelkezésére kell bocsátania. A csoportfelügyeleti hatóságnak a részt vevő felügyeleti hatóságok, illetve a közös helyszíni vizsgálatban részt vevő egyéb felügyeleti hatóságok, és az EBFH rendelkezésére kell bocsátania a releváns dokumentációt. A csoportfelügyeleti hatóságnak át kell adnia a többi kollégiumi tagnak és résztvevőnek a kapott, releváns dokumentáció listáját, és külön kérésre át kell adnia számukra az adott dokumentumokat.
- 1.144. A közös helyszíni vizsgálatot vezető felügyeleti hatóságnak a helyszíni vizsgálat fő megállapításait tartalmazó jelentés alapján meg kell vitatnia a részt vevő felügyeleti hatóságokkal a közös helyszíni vizsgálat eredményét és a teendőket.
- 1.145. A csoportfelügyeleti hatóságnak a kollégiumon belüli, egyeztetett kommunikáció keretében értesítenie kell a többi kollégiumi tagot és résztvevőt az eredményről és a teendőkről.

62. iránymutatás – A csoportok belső modelljeinek felülvizsgálatának megosztása

- 1.146. A részt vevő felügyeleti hatóságoknak a belső modellhez kapcsolódó, nem helyszíni és helyszíni tevékenységeik fő megállapításait meg kell osztaniuk és meg kell vitatniuk a csoportfelügyeleti hatósággal és a többi részt vevő felügyeleti hatósággal.
- 1.147. A részt vevő felügyeleti hatóságoknak meg kell osztaniuk a csoportfelügyeleti hatósággal és a többi részt vevő felügyeleti hatósággal azt a megközelítést, amelyet a belső modell elemeinek felülvizsgálata során követnek.
- 1.148. Ha a megosztás eredményeként a részt vevő felügyeleti hatóságok jelentős különbségeket fedeznek fel a követett megközelítések között, ezeket meg kell vitatniuk, és meg kell állapodniuk egy egységes megközelítések kidolgozására szolgáló folyamatban, amennyiben a harmonizálást megfelelőnek ítélik.

1.149. Ha megfelelőnek ítélik, a részt vevő felügyeleti hatóságoknak mérlegelniük kell az általuk a belső modell elemeinek felülvizsgálatához használt eszközöknek és technikáknak a megosztását a többi részt vevő felügyeleti hatósággal.

63. iránymutatás – Harmadik országbeli felügyeleti hatóságok bevonása a csoportok belső modelljeinek értékelésébe

1.150. A csoportfelügyeleti hatóságnak és a többi részt vevő felügyeleti hatóságnak el kell döntenie, hogy szükséges-e konzultálni harmadik országbeli felügyeleti hatóságokkal, és ha igen, melyekkel.

1.151. A harmadik országbeli felügyeleti hatósággal való konzultációt megelőzően a csoportfelügyeleti hatóságnak a többi részt vevő felügyeleti hatóság támogatásával megfelelő lépések útján meg kell győződnie arról, hogy annak a joghatóságnak a bizalmas adatokra vonatkozó jogszabályi előírásai, ahol a harmadik országbeli felügyeleti hatóság található, egyenértékűek a Szolvencia II irányelvből eredő szakmai titoktartási követelményekkel.

64. iránymutatás - A Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modellek nagyobb módosításainak értékelése

1.152. A Szolvencia II 231. cikke szerinti, csoportszintű belső modell nagyobb módosításának jóváhagyására vonatkozó kérelem esetében a csoportfelügyeleti hatóságnak és a többi érintett felügyeleti hatóságnak el kell döntenie, hogy a valamely kapcsolt vállalkozás szintjén lévő módosítás értékelését a releváns, érintett felügyeleti hatóságra bízzák-e.

Megfelelési és jelentési szabályok

1.153. Ez a dokumentum az EBFH-rendelet 16. cikke értelmében kiadott iránymutatásokat tartalmaz. Az EBFH-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint a hatáskörrel rendelkező hatóságok és a pénzügyi intézmények minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak és az ajánlásoknak.

1.154. Az ezeknek az iránymutatásoknak megfelelő vagy megfelelni kívánó, hatáskörrel rendelkező hatóságoknak az iránymutatásokat megfelelő módon be kell építeniük saját szabályozási vagy felügyeleti kereteikbe.

1.155. A hatáskörrel rendelkező hatóságok a lefordított változatok kiadásától számított két hónapon belül értesítik az EBFH-t arról, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánának-e felelni ezeknek az iránymutatásoknak, illetve ellenkező esetben a meg nem felelés indokairól.

1.156. Amennyiben eddig a határidőig nem érkezik válasz, az adott, hatáskörrel rendelkező hatóságot úgy tekintik, hogy nem felelt meg a jelentéstételnek, és ekként kerül jelentésre.

Felülvizsgálatra vonatkozó záró rendelkezés

1.157. Ezeket az iránymutatásokat az EBFH felülvizsgálhatja.